

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס היחסים בין יהודים לנוצרים בתקופת משנה ותלמוד

ד"ר דן יפה | ביה"ס ללימודי יסוד ביהדות
קורס מספר 04-010-95

שיעור	סוג הקורס:
4 נ"ז / 2 ש"ש	היקף נ"ז:
תשפ"ד	שנת לימודים:
קייץ	סמסטר:
—	יום ושעה
—	שעת קבלה:
Danyaffe38@gmail.com	מייל מרצה:
—	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

הסטודנט ילמד מקורות הנצרות הקדומה בהתבסס על מחקר היסטורי, ספרותי ורעיוני. הוא יבין איך נוצרה הנצרות ואיך היא נפרדה מן היהדות. נצביע על ישו ושאלו הטרסי (פאולוס) כדי לקבל תמונה מגובשת של התהוותן הכתות היהודיות נוצריות. ננסה להבין את תחילת הנצרות ככת יהודית שיצאה באופן הדרגתי מן העולם היהודי של שתי המאות הראשונות. נלמד בעיקר מקורות התלמוד על מנת להבין את תפיסת החכמים כלפי הנוצרים חדשים שעדיין ראו את עצמם כיהודים. הקורס יעסוק בין היתר בשאלות של זהות, שליטה והתפתחות הדתות.

מטרות/תוצרי הלמידה

ידע

1. הלומדים יכירו מקורות מהברית החדשה ומקורות מהתלמוד.
2. הלומדים יגדירו את ההתפתחות ההיסטורית של התהוות הנצרות בתקופת ישו ובתקופת פאולוס.
3. הלומדים יכירו מחקרים על ראשית הנצרות ויחסם של החכמים היהודים כלפיה.

מיומנויות

1. הלומדים ירכשו מיומנויות של למידה מולטי-דיסציפלינרית.
2. הלומדים יפתחו חשיבה ביקורתית תוך הדהוד מתמיד לרלוונטיות של התופעות הנלמדות לכל תקופה אחרת בהיסטוריה האנושית.

ערכים

1. הלומדים יגבשו עמדות אישיות בנוגע לנושאי הלימוד ולשאלות העולות מהטקסטים.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

הלמידה הפעילה בקורס תתבטא בלימוד מקורות בזוגות ובקבוצות קטנות. ההערכה התהליכית/המעצבת תתבטא בשתי מטלות בלמדה, אחת בכל סמסטר.

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	מבוא כללי על היהדות בסוף ימי הבית השני			
2	מקורות על ישו הנוצרי: קטעים ספרותיים והסטורים		חוברת עמ' 1-2	
3	ישו והיהודים אחרים		חוברת עמ' 3-4	
4	הפרשנות המקראית של ישו		חוברת עמ' 4-5	
5	האם ישו שמר מצוות ?		כנ"ל	
6	מקורות על שאול הטרסי (פאולוס)		חוברת עמ' 6-7	
7	שאול הטרסי והתורה		חוברת עמ' 7-8	
8	רבי אליעזר והנוצרים (1)		חוברת עמ' 9-11	

	חוברת עמ' 12- 14		רבי אליעזר והנוצרים (2)	9
	חוברת עמ' 15- 16		רבי אליעזר והנוצרים (3)	10
	חוברת עמ' 17- 18		רבי אליעזר והנוצרים (4)	11
	חוברת עמ' 51- 52		סיפור של יעקוב המין ורבי אלעזר בן דמה (1)	12
	חוברת עמ' 53- 55		סיפור של יעקוב המין ורבי אלעזר בן דמה (2)	13
	חוברת עמ' 55- 57		בן פנטרא	14
	חוברת עמ' 56- 57		ניחש ונצרות	15
	חוברת עמ' 61- 62		פיתוי ונצרות	16
	חוברת עמ' 62- 63		בין פנטרא	17
	חוברת עמ' 64- 65		ישו כממזר	18
	חוברת עמ' 65- 66		גליונים וספרי מינים	19
	חוברת עמ' 67- 68		סתירה נוצרית בכתבי התלמוד	20
	חוברת עמ' 69- 70		יהודים מאמיני ישו בתלמוד	21
	חוברת עמ' 74- 75		מי הם היהודים הנוצרים ? (1)	22

	חברת עמ' 76- 77		מי הם היהודים הנוצרים ? (2)	23
	חברת עמ' 78- 79		אבות הכנסיה ויהודים נוצרים (1)	24
	חברת עמ' 80		אבות הכנסיה ויהודים נוצרים (2)	25
			סיכום ומסקנות	26

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציין סופי

משקל בציון הסופי	תיאור התוצר
100% מהציון הסופי	עבודת סיום

דרישות הקורס

מטלות:

- נוכחות והשתתפות פעילה בדיונים בכיתה
- הגשת שתי המטלות בלמדה
- קריאת ביבליוגרפיה החובה והגשת עבודה מסכמת בסוף השנה

דרישות קדם

אין

ביבליוגרפיה:

ביבליוגרפיה חובה

1. ר. בן שלום, מול תרבות נוצרית. תודעה היסטורית ודימויי עבר בקרב יהודי ספרד ופרובנס בימי הביניים, ירושלים, 2006, עמ' 147-207.

2. ג'. כהן, כעיוור במראה. היהודי בתפיסה הנוצרית בימי הביניים, ירושלים, 2002, עמ' 69-92.

3. ד. פלוסר, "מוצא הנצרות מן היהדות", בתוך הנצרות הקדומה. שלוש המאות הראשונות. אסופת מאמרים, עריכה של ר. ניר, רעננה, 2008, עמ' 142-171.

ביבליוגרפיה רשות

1. בין יהודים לנוצרים: יהודים ונוצרים במערב אירופה עד ראשית העת החדשה עריכה אורה לימור, אוניברסיטה הפתוחה, 1990, כרכים 1-4.
2. L. H. Schiffman, *Who was a Jew. Rabbinic and Halakhic Perspectives on the Jewish-Christian Schism*, Hoboken, 1985.
3. D. Jaffé, *Le judaïsme et l'avènement du christianisme. Orthodoxie et hétérodoxie dans la littérature talmudique Ier-IIe siècle*, Paris, 2005.
4. W. Horbury, *Jews and Christians in Contact and Controversy*, Edinburgh, 1998.